

Motion till riksdagen

1986/87:Ub509

Elving Andersson och Leif Olsson (c, fp)

Högskoleverksamheten i Fyrstad

Fyrstadsregionen är ett samlande begrepp för norra och mellersta delen av Göteborgs och Bohus län samt norra Älvsborgs län. Fyrstad avser de fyra kommunerna Uddevalla, Lysekil, Vänersborg och Trollhättan.

Totalt finns i Fyrstadsregionen ca 236 000 invånare, varav ca 145 000 i Fyrstad. Regionens befolkning utgör ca 20 % av den sammanlagda befolkningen i Älvsborgs län samt Göteborgs och Bohus län.

Näringslivet i regionen domineras av industriell verksamhet, som sysselsätter ca 30 000 personer. Ungefär en tredjedel av samtliga arbetstillfällen återfinns i den industriella sektorn. Utöver storstadsregionerna finns bara ett fåtal industriområden i landet som är jämförbara i storlek. Offentlig förvaltning och tjänstesektorn svarar också för en stor del av sysselsättningen i Fyrstadsregionen.

De tre kommunerna Trollhättan, Vänersborg och Uddevalla har tillsammans klassificerats som primärt centrum.

Regional högskoleplanering i Fyrstad

I Fyrstad finns sedan ett antal år ett samarbetsorgan under benämningen regionkommittén för Fyrstad. Samarbetet gäller en rad områden, bl. a. utbildning, kommunikationer, arbetsmarknad, kultur samt miljö- och naturvård. Frågor som rör högskoleutbildningar behandlas i en särskild högskolekommitté. Till högskolekommittén finns knutet ett utbildningsråd med företrädare för näringslivet, länsstyrelserna i P- och O-län, länsarbetsnämnderna i P- och O-län, regionstyrelsen för Göteborgs högskoleregion samt de fackliga huvudorganisationerna.

Högskolekommitténs verksamhet omfattar all högskoleutbildning inom Fyrstadsregionen, i vissa avseenden också vårdhögskoleutbildningar vid vårdhögskolan i Vänersborgsamt Bohusläns vårdskola i Uddevalla. Företrädare för de båda landstingen finns därför med i kommittén.

Kansliresurser finns fr. o. m. den 1 juli i och med inrättandet av Fyrstadskansliet, vilket innehåller bl. a. ett högskolekansli för planering och samordning av utlokaliserade högskoleutbildningar. Högskolekansliets verksamhet finansieras genom bidrag från Fyrstadskommunerna, landstingen, länsstyrelserna samt regionstyrelsen.

Högskolekommittén och dess kansliresurser har tillkommit som följd av utvecklingen i regionen. Det skall i sammanhanget konstateras att Fyrstadsregionen är den enda större region i sitt slag i landet som saknar egen statlig

högskola. Trots detta finns i Fyrstad i dag en relativt omfattande högskoleverksamhet genom decentraliserade enstaka kurser och linjer. Från högskolekommitténs sida finns målet att högskoleverksamheten i Fyrstad på sikt skall kunna ges en fastare organisationsform än den som för närvarande gäller.

Mot. 1986/87
Ub509

Regionkommittén bereds årligen tillfälle att till regionstyrelsen för Göteborgs högskoleregion inkomma med förslag till anordnande av decentraliserade utbildningar. Den inriktning som högskoleutbildningarna bör ges i framtiden redovisas i den strukturplan som regionstyrelsen utarbetat för Fyrstad. En sådan strukturplan finns fr. o. m. december 1986 för var och en av högskolorna i Göteborgs högskoleregion inkl. Fyrstad.

Högskoleutbildningar i Fyrstad

Decentraliserad högskoleutbildning till Fyrstad har förekommit sedan slutet på 1970-talet. Utbildningarna var till en början endast enstaka kurser men består för närvarande av såväl linjer som enstaka kurser. Dessutom finns förlagt till Fyrstad olika lärarfortbildningskurser. Det s. k. Uddevallapaketet har tillfört vissa linjer, vilka dock är tidsbegränsade vad avser ekonomiska resurser.

Läsåret 1986/87 anordnas i Fyrstad (exkl. vårdhögskoleutbildningar och lärarfortbildning) 13 enstaka kurser inom bl. a. områdena ekonomi och teknik. Totalvolymen är drygt 140 poäng. Vidare anordnas följande linjeutbildningar:

Ekonominlinjen, fördjupningsblocket			
småföretagsekonomi, 60 p	1-40 p	samt	41-60 p
Driftteknikerlinjen, 80 p	1-40 p		-
Småföretagsinriktad ingenjörslinje, 80 p	1-40 p		-
Fordonsingenjörslinjen (konstr.), 100 p	1-40 p		-

Läsåret 1987/88 planeras en oförändrad volym vad gäller enstaka kurser. Nedanstående linjeutbildningar planeras:

Ekonominlinjen, fördjupningsblocket			
småföretagsekonomi, 60 p	1-40 p	samt	41-60 p
Fordonsingenjörslinjen (konstr.), 100 p	-		41-80 p
Fordonsingenjörslinjen (prod.), 100 p	1-40 p		-
Driftteknikerlinjen, 80 p	1-40 p		41-80 p
Småföretagsinriktad ingenjörslinje, 80 p	-		41-80 p

På sikt förutsätts kunna anordnas bl. a. driftingenjörslinjen samt verkstadsingenjörslinjen.

Vidare pågår planeringsarbete syftande till att kunna anordna förskolläraryrket i form av dels en vidareutbildningskurs för barnskötare om 50 p med start vt 87, dels en förskollärlinje om 100 p med start vt 88.

De nämnda utbildningarna anordnas genom Göteborgs universitet, Chalmers tekniska högskola, högskolan i Borås, högskolan i Skövde samt högskolan i Karlstad.

Mot. 1986/87
Ub509

Den framtida högskoleorganisationen i Fyrstad

Vad gäller förutsättningarna för en framtida högskola i Fyrstad bör framhållas följande:

Regional utveckling kan ses ur olika perspektiv. Inom Göteborgs högskoleregion kan urskiljas olika delregioner med var sitt centrum, nämligen Karlstad, Fyrstad, Skövde, Borås och Göteborg. (Fyrstad utgör sålunda en relativt avgränsad del av högskoleregionen.) Varje centrum fungerar som pådrivare av utvecklingen i den omgivande regionen. Samtliga centra utom Fyrstad har egen statlig högskola.

I beslutet kring högskolereformen 1977 framhölls högskolans servicefunktion gentemot enskilda och företag. Sedan dess har högskolans roll som pådrivande kraft i samhällsutvecklingen markerats ännu tydligare.

Tillgång till kvalificerad arbetskraft är en förutsättning för att företag och samhälle skall utvecklas. Speciellt märks behovet av högre utbildning inom den tekniska sektorn. I samband med högskolereformen och inrättandet av regionala högskolor diskuterades även Fyrstad som en möjlig lokaliseringsort. Dock blev riksdagsbeslutet 1975 sådant att någon regional högskola ej skulle inrättas i denna region. Detta bl. a. som följd av att den decentraliserade utbildningen i Fyrstad då var av mycket liten omfattning.

I den strukturplan för Fyrstad, som utarbetats av regionstyrelsen för Göteborgs högskoleregion, behandlas Fyrstads utveckling. Härvid framhålls att på "längre sikt bör vi kunna räkna med att den statliga högskoleverksamheten i Fyrstadsregionen fått en självständig form som egen högskola". Vidare sägs att en högskola "skulle innebära bättre förutsättningar för planering och samverkan med näringsliv, organisationer och myndigheter samt med andra utbildningar, bl. a. den landstingskommunala högskoleutbildningen". I planen förordas fortsatta satsningar på teknik (inkl. miljövärd och havsteknik) samt ekonomi. För att skapa en bredare bas och öka differentieringen bör enligt planen på sikt tillföras utbildningar på undervisningssektorn.

Sammanfattningsvis kan sålunda konstateras följande:

- Fyrstad bör utifrån befolkningsunderlag, näringsliv och arbetsmarknad ges möjlighet att utveckla och utöka antalet högskoleutbildningar.
- Antalet decentraliserade högskoleutbildningar närmar sig snabbt den omfattningen, att Fyrstad volymmässigt kan jämföras med en mindre högskola.
- En på sikt fastare högskoleorganisation för Fyrstad är nödvändig för att kunna skapa förutsättningar för en god utveckling och planering av högskoleverksamheten i regionen. En fastare organisation ökar också möjligheterna att påverka utbildningsutbudets innehåll på ett helt annat sätt än för närvarande.

Hemställen

Mot. 1986/87

Ub509

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär en undersökning om förutsätt-
ningarna för en fastare organisation av högskoleverksamheten i
Fyrstad i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 15 januari 1987

Elving Andersson (c)

Leif Olsson (fp)